

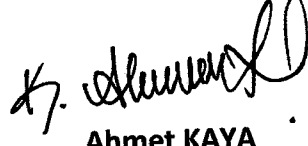
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 04 Mayıs 2023
Sayı : 50179

80645

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Vahit Kirişçi tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ahmet KAYA

CHP Trabzon Milletvekili

Türk Somonu üretimi Karadeniz'de son yıllarda hızla gelişen ve bölgeye ekonomik olarak katkı sağlayan balıkçılık sektörlerinin başında gelmektedir.

Trabzon, sahip olduğu üretim tesisleri ile Türk Somonu üretiminde ve ihracatında söz sahibi olmakla birlikte büyük bir potansiyele sahiptir.

Türkiye'den 2020 yılında yapılan 56 milyon dolar olan somon ihracatı, 2021 yılında yüzde 132 oranında artarak 130 milyon dolara yükselmiştir. İhracat miktarı 12 bin 300 tondan, 22 bin 800 tona çıkmıştır.

Yine Türk Somonu ihracatı 2022 yılında ise önceki yıla göre yüzde 168 artmış ve ihraç edilen 49 bin 214 ton somon balığı karşılığında ülkeye 363 milyon 175 bin 116 dolar döviz girdisi sağlanmıştır.

2023 yılındaki hedef, 100 bin ton üretim ve 500 milyon dolar döviz girdisidir.

İhracat verilerine bakıldığında Türk Somonu üretiminin ve ihracatının hızla arttığı görülmektedir. Türk Somonu üretimi desteklendiği takdirde Türkiye birkaç yıl içinde somon endüstrisinde söz sahibi ülkelerden Norveç ve Şili ile rekabet eder hale gelecek ve Türk Somonu bir dünya markası olacaktır.

Böylece Türkiye'nin somon ihracatından elde ettiği döviz girdisi artacak, aynı zamanda somon üretim tesislerinde birçok vatandaşa istihdam sağlanacaktır.

Türk Somonu ihracatındaki en büyük olumsuzluk, vergilendirme uygulamasıdır.

Somon balığında en büyük pazar olan Japonya ile aramızda serbest ticaret anlaşması bulunmasına rağmen su ürünleri sektöründe karşılıklı olarak uygulanan yüzde 3,5'lük vergilendirme Türk Somonu'nun Japonya'ya ihracatında dezavantaja neden olmaktadır. Japonya, sıfır vergiyle ithalat yapabildiği Norveç ve Şili'yi tercih etmektedir. Dolayısıyla Türk Somonu vergilendirme uygulaması nedeniyle Japonya pazarında yeterince yer alamamakta, diğer ihracat yapan ülkelerle rekabet edememekte ve ihracat potansiyelini kullanamamaktadır.

Türk Somonu'nun dünya pazarında yerini alması, Türkiye'nin somon ihracatından maksimum düzeyde kazanç sağlayabilmesi ve diğer üretici ülkelerle rekabetin sağlanabilmesi için üretimin ve ihracatın önündeki engeller kaldırılmalıdır. Türk Somonu'nun Japonya'ya ihracatında uygulanan yüzde 3,5'luk vergi bir an önce sıfırlanmalıdır. Teşvik ve destekler artırılmalı, üretim alanları genişletilmelidir.

Bu doğrultuda;

- 1- Türk Somonu'nun dünyanın en büyük somon pazarı olan Japonya'ya ihracatında uygulanan yüzde 3,5'luk verginin sıfırlanması için hükümetinizin bir çalışması var mıdır?
- 2- Türk Somonu üretiminin teşvik edilmesi ve üretim alanlarının genişletilmesine yönelik bakanlığınızın halihazırda bir çalışması var mıdır? Bunlar nelerdir?
- 3- Bakanlığınız, Türk Somonu sektöründe küçük üreticinin korunması ve desteklenmesine yönelik tedbirler almakta mıdır?
- 4- Küresel ölçekte yaşanan ekonomik krizler nedeniyle somon ihracatında taleplerin azalması ve fiyatların düşmesine bağlı olarak, işletmecilerin zarar görmemesi ve sektörün önünün kapanmaması için planlanan yeni üretim alanlarının açılışının 1-2 yıl süreyle ertelenmesi yönünde işletmecilerden gelen taleplerle ilgili bir çalışmanız var mıdır?